

TURAK
TURİZM EĞİTİMİ DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON KURULU
YÜKSEKÖĞRETİM TURİZM PROGRAMLARI DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON
UYGULAMA ESASLARI YÖNERGESİ

Kabul Tarihi: 27.12.2024

Sürüm no: 5

Dayanak

MADDE 1-(1) Bu yönerge, TUADER tüzüğü ve TURAK "Turizm Eğitimi Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulu Yönetmeliği" uyarınca hazırlanmıştır.

Amaç

MADDE 2-(1)Bu yönergenin amacı, TUADER organı olarak TURAK'ın yükseköğretim turizm programlarının değerlendirme ve akreditasyon süreçlerindeki uygulama esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 3-(1) Bu yönerge, TURAK'ın yükseköğretim turizm programlarının değerlendirme ve akreditasyon süreçlerindeki uygulamaya dönük hususları kapsamaktadır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 4-(1) Bu esaslarda geçen;

YTB: Yükseköğretim Turizm Birimini (Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu, Enstitü)

YTP: Yükseköğretim turizm programını,

TUADER: Turizm Akademisyenleri Derneğini,

TURAK: Turizm Eğitimi Değerlendirme ve Akreditasyon Kurulunu,

DERİK: Değerlendirme Raporu İnceleme Kurulunu,

DAK: Değerlendirici aday belirleme kurulunu,

Genel Kurul: TUADER Genel Kurulunu,

Yönetim Kurulu: TUADER Yönetim Kurulunu,

Ölçütler: Yükseköğretim turizm programlarının akreditasyonunda kullanılacak TUADER-TURAK Değerlendirme Ölçütlerini,

Kurum: Akreditasyon için başvuru yapan programın bağlı olduğu yükseköğretim kurumunu,
tanımlar.

TURAK Akreditasyonunun Amaçları

MADDE5-(1) YTP'nın TURAK tarafından akreditasyonu gönüllülük esasına dayalıdır.

(2) TURAK akreditasyonu ile YTP'nın öğretim kalitesinin yükseltilmesi ve sürekliliğine katkıda bulunulması amaçlanır. Bu çerçevede;

(a) Başvuruda bulunan YTP'ndan değerlendirme ölçütlerini sağlayanları belirlenmesi,

(b) Ölçütleri sağlayan programları ilan ederek toplumu, öğrenci adaylarını, öğrenci velilerini, ilgili eğitim-öğretim kurumlarını, ilgili dernek ve kuruluşları, olası işverenleri ve devlet kurumlarının bilgilendirilmesi,

(c) YTP'nın sürekli iyileştirilmesi ve yeni programların geliştirilmesi konularında yönlendiricilik yapılması,

hedeflenmektedir.

*Yükseköğretim Turizm Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi;
Sürüm 7; Kabul Tarihi: 27.12.2024*

Akreditasyon Başvurusu Yapabilecek Programlar ve Kurumları

MADDE 6-(1) YTB veya bünyesinde YTP bulunan yükseköğretim birimi, programlarının akreditasyonu için değerlendirilme başvurusu yapabilir.

(2) Değerlendirilme başvurusu yapılacak bir programın, başvuru tarihinden önce mezun vermiş olması gereklidir.

(3) Akreditasyon başvurusu yapılan bir program için kurumda ikinci öğretim de uygulanmaktaysa, bu programın değerlendirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılır.

(a) Her iki programdan da mezun verilmiş ise, başvuru her iki program için ayrı yapılmalıdır.

(b) Kurumlar, bu programın TURAK ölçütlerini sağladığını hem birinci öğretim hem de ikinci öğretim için ayrı ayrı göstermek zorundadırlar.

(4) Programlarının TURAK tarafından akreditasyonunu isteyen çok yerleşkeli bir kurumun birbirinden fiziki ve idari olarak anlamlı farklılıklar gösteren her bir yerleşkesindeki YTB, değerlendirme sürecinde ayrı bir kurum olarak kabul edilecektir.

Akreditasyona Başvuru Süreci

MADDE 7-(1)Akreditasyon için **ilk kez başvuran** programlarda, aşağıdaki süreç izlenir.

(a) Akreditasyon amacıyla, bir ya da daha fazla programı için ilk kez değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum, bu isteğini yazılı olarak TURAK'a değerlendirmenin yapılacağı yıla özel belirlenen ve TURAK web sayfasında ilan edilen takvime göre TURAK'a iletir. Kurum, bu yazıda hangi programlar için başvuru yapmak istediğini bildirir ve programlar hakkında kısa açıklamaları içeren tanıtıcı özet bilgiyi ve istenebilecek diğer belgeleri de ek olarak gönderir.

(b) TURAK, akreditasyon başvurusu yapılan programların değerlendirilmeye alınıp alınamayacaklarını, değerlendirmeye alınabilecek programlar için belirlenen toplam akreditasyon ücretini ve ödeme koşullarını kuruma bildirir.

(c) Kurumun akreditasyon talebi, TURAK'ın bildirimini ve koşullarını kabul ettiğine ilişkin teyit mektubunu TURAK'a göndermesiyle kesinleşir. Bu tarihe kadar teyit mektubu göndermeyen kurumların başvuruları geri çekilmiş sayılır.

(d) TURAK, akreditasyon talebi kesinleşen programlar için değerlendirme takımı kurma çalışmalarına başlar. Takım; bir takım başkanı, en az iki değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşur. Değerlendiricilerden birinin sektör çalışanı olmasına özen gösterilir. Takım başkanının önerisi ve kurumun onayı ile gözlemciler kabul edilebilir. **Kuruma bildirilen gözlemci veya gözlemcilere, 7 gün içinde itiraz edilmemişse, gözlemci veya gözlemcileri kurumun kabul ettiği varsayılır.**

(e) Kurum, akreditasyon talepleri kesinleşen programlarının her biri için TURAK tarafından belirlenmiş format ve içerikte bir özdeğerlendirme raporu hazırlar; **her programa ilişkin özdeğerlendirme raporu ve eklerini elektronik ortamda tuader.org@gmail.com adresine gönderir.**

(f) Kurumlar tarafından gönderilen Özdeğerlendirme Raporları, TURAK tarafından istenen biçime (format) uygunluk bakımından incelenerek değerlendirilir ve sonuç, ilgili kuruma bildirilir.

(g) Başvuran programın dosyası, Takım Başkanı tarafından ön değerlendirme formunda yer alan ölçütler çerçevesinde hem başvuru dosyası hem de açık kaynak (web sayfası, broşür, faaliyet raporu vb.) belgeler üzerinden değerlendirilir. Eğer başvuru dosyası yeterli özen ile hazırlanmamış ve eksik bilgiler yer alıyor ise, Takım Başkanının önerisi ve TURAK onayı ile "Yeniden Başvuru" yapılmak üzere bir sonraki yıla başvuru aktarılabilir. Başvuru ücreti iadesi yapılmaz, bir sonraki yıl başvuruda sadece ücret farkı varsa başvuran kuruluştan tahsil edilir.

(h) Özdeğerlendirme raporları format bakımından uygun bulunan programlar ve format yetersizliklerini 15 gün içinde gideren programların değerlendirme süreci, TURAK

tarafından başlatılır. Belirlenen hususları, TURAK tarafından bildirilmesini takiben 15 gün içinde gidermeyen programların başvuruları kurumları tarafından geri çekilmiş sayılır.

(i) Başvuru sayısının yüksek olması durumunda, TURAK aynı değerlendirme yılı içinde ikinci bir başvuru dönemini ve buna bağlı olarak ikinci bir değerlendirme takvimi belirleyebilir.

(i) Başvuru yapan programlar için sürecin yönetilmesine katkı sağlamak amacıyla TURAK tarafından bir danışman atanabilir. Atanan danışman, program için oluşturulan değerlendirme takımında görev alamaz.

(2) Akreditasyon süresi dolan programlar için aşağıdaki süreç izlenir.

(a) TURAK, akreditasyon süresi dolacak olan programların bağlı olduğu kurumlara, akreditasyon sürelerinin dolmasına yakın ve gerekli hazırlıkları yapacak süreyi bırakacak şekilde (genellikle 13 ay kala) bir hatırlatma yazısı gönderir.

(b) Bu tür programların başvuru işlemlerinde;

(i) Akreditasyon süresi dolacak olan ve TURAK tarafından genel değerlendirme ya da ara değerlendirme işlemi görecektir programlar için değerlendirme talep etmek isteyen bir kurum, bu isteğini yazılı olarak TURAK'a (akreditasyon sürelerinin dolmasına 12 ay kala), TURAK tarafından web sayfasında ilan edilen "Akreditasyon Başvuru Takvimi"ne göre "**Ara Değerlendirme**" veya "**Gözetim Değerlendirmesi**" başvurusu yapar. Kurum, bu yazıda hangi programlar için başvuru yapmak istediğini bildirir.

(ii) Tam akreditasyon verilen programlar, 3.yılın sonunda bir "**Gözetim Özdeğerlendirme Raporu**" (GÖDR) sunarlar. Bu rapor, genel değerlendirme için hazırlanan özdeğerlendirme raporu formatında hazırlanmalıdır ve tüm ölçütler itibarıyla akreditasyonun alındığı tarihten itibaren geçen 3 yıl içindeki faaliyetleri, gelişmeleri ve iyileştirmeleri kapsamalıdır. Raporun ve eklerinin bir elektronik kopyasını tuader.org@gmail.com adresine gönderirler. **Bir takım başkanı ve bir değerlendiriciden oluşan ekip, saha ziyaretine gider.**

(iii) Koşullu akreditasyon verilen programlar 2.yılın sonunda bir "**Ara Değerlendirme Raporu**" sunarlar. Rapor "2:Yetersiz" ve "3:Kabul Edilebilir" değerlendirmesi yapılan ölçütlere odaklı olarak hazırlanır. Rapor ve eklerin elektronik kopyası tuader.org@gmail.com adresine gönderirler. Bir takım başkanı, en az **bir** değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşan ekip, saha ziyaretine gider.

(iv) Akreditasyon adaylığı verilen programlar 1.yılın sonunda bir "**Ara Değerlendirme Raporu**" sunarlar. Rapor "2:Yetersiz" ve "3:Kabul Edilebilir" değerlendirmesi yapılan ölçütlere odaklı olarak hazırlanır. Rapor ve eklerin elektronik kopyası tuader.org@gmail.com adresine gönderirler. Bir takım başkanı, en az iki değerlendirici ve bir öğrenci değerlendiriciden oluşan ekip, saha ziyaretine gider.

(c) Akreditasyon süreleri dolan ve TURAK'a başvurmayan programlar ile başvurusunu Madde 7(1)-c, 7(1)-g veya 7(1)-h uyarınca geri çekmiş sayılan programlar, TURAK tarafından daha önce verilmiş olan akreditasyon süreleri sonunda akredite edilmiş programlar listesinden çıkartılır ve ayrı bir liste haline yayımlanır.

Program Değerlendirme Takımları

MADDE 8-(1) YTP'ını değerlendirecek takımlar, TURAK'ta görev yapmakta olan ya da daha önce görev yapmış olan üyeler arasından ya da program değerlendiriciliği konusunda deneyimli olan değerlendiriciler arasından TURAK tarafından belirlenen bir takım başkanı ve eldeki program değerlendiricisi havuzundan yine TURAK tarafından seçilen program değerlendiricilerinden oluşur.

(2) Gerekli durumlarda, takım eş başkanı ve/veya eş değerlendiriciler de kullanılabilir.

(3) Genel değerlendirmelerde takımlar; 1 takım başkanı, en az 2 değerlendirici ve 1 öğrenci değerlendiriciden oluşur.

(4) **Koşullu akreditasyon ve akreditasyon adaylığına bağlı ara değerlendirmelerde takımlar; 1 takım başkanı, en az 1 değerlendirici ve 1 öğrenci değerlendiriciden oluşur.**

Yükseköğretim Turizm Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi;

Sürüm 7; Kabul Tarihi: 27.12.2024

(5) Tam akreditasyona bağı gözetim değerdendirmelerinde takımlar; 1 takım başkanı ve 1 değerdendiriciden oluşur.

(6) Değerdendirme takım üyeleri belirlenirken,

(a) İlgili kurumla olası bir çıkar çatışması ve/veya örtüşmesi,

(b) Takım içi; kurumsal dağılım, akademik, öğrenci ve sektör temsil dengesi, kadın/erkek dengesi,

(c) Takım eş başkanı ve/veya eş-değerdendirici gereksinimi,

(d) Program ve öğrenci değerdendiricilerinin ulaşım gereksinimleri,

(e) Değerdendiricilerin alandaki deneyim ve birikimleri,

(f) İlgili kuruma danışman (mentör) olarak görevlendirilmiş olmama

gibi konular göz önünde bulundurulur.

(7) Takım üyeleri, başvuruda bulunan program ve üniversitenin mensubu olamaz.

(8) Takım üyelerinin her bir üyesi, değerdendireceği kuruluş ile herhangi bir çıkar ilişkisi olmadığına dair beyanda bulunması ve etik sözleşmeyi imzalaması istenir.

(9) Oluşturulan program değerdendirme takımları, ilgili kurumlara TURAK tarafından bildirilir.

(10) Takım üyelerine, kurumlardan gelen özdeğerdendirme, ara ve gözetim değerdendirmesi raporları ve ekleri elektronik ortamda TURAK tarafından iletilir.

(11) Başvuran program yöneticileri, kendilerini değerdendirmek üzere seçilmiş değerdendirici isimleri TURAK tarafından bildirildiğinde; kabul edilebilir bir gerekçe belirterek değerdendirici isimlerine itiraz etme hakkı vardır. Yapılan itirazlar TURAK tarafından sonuçlandırılır.

(12) Kuruma bildirilen takımlarda gözlemci veya gözlemciler yer alabilir. Gözlemci veya gözlemcilere kurum tarafından 7 gün içinde itiraz edilmemişse, gözlemci veya gözlemcileri kurumun kabul ettiği varsayılır.

(13) Takıma herhangi bir itiraz yoksa veya itiraz üzerine takıma son hali verilmişse; bu noktadan itibaren takımın kurumla olan tüm haberleşmeleri ve düzenlemeler; takım başkanı ve programları yürüten YTB yöneticisi veya yardımcısının ortak sorumluluğunda ve işbirliğiyle yürütülür.

Programların Değerdendirilmesi ve Ölçütlerin Yorumlanması

MADDE 9-(1) Başvuruda bulunan programların değerdendirilmeleri, bu programların değerdendirme ölçütlerini sağlayıp sağlamadığını belirlemek için yapılır.

(2) TURAK ölçütlerini kullanarak yapılan değerdendirmelerde genel olarak aşağıdaki temel tanımların kullanılması gerekmektedir:

(a) *Program Öğretim Amaçları:* Program mezunlarının erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadeler.

(b) *Program Öğrenim Çıktıları:* Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadeler.

(c) *Ölçme:* Program öğretim amaçları ve program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere, çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme süreci.

(d) *Değerdendirme:* Ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması süreci. Değerdendirme süreci, program öğretim amaçlarına ve program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli ve program iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır.

(3) Öğretim programlarındaki derslerin ve ders içeriklerinin seçimi ve düzenlenmesinde programları yürüten kurumlar özgürdür. Bu düzenlemelerde niteliksel faktörler, kredi-saat gibi

niceliksel faktörlerden daha önemlidir. Öğretim programının ölçütlerde verilen genel ilkeleri ve koşulları sağlayıp sağlamadığı titizlikle kontrol edilmelidir.

(4) Öğretim yöntemleri ve bu yöntemlerin kullanımı ile öğrenme düzeyini belirleme yöntemleri sürekli gelişim göstermektedir. Bir derste ya da bir programın tümündeki derslerde geleneksel bir öğretim yöntemi de kullanılsa ya da yenilikçi bir öğretim yöntemi de kullanılsa, program çıktılarına ulaşıldığından emin olmak için öğrenme düzeyi çağdaş ve en güvenilir yöntemlerle değerlendirilmelidir.

(5) TURAK tarafından değerlendirilecek bir program, adında özel bir alan vurgulaması bulunsun ya da bulunmasın, temelde bir yükseköğretim turizm programı olmalıdır; dolayısıyla, bir YTP'nın değerlendirilmesinde,

(a) Program adındaki sözcükler ya da vurgulama ne olursa olsun, bir YTP olarak yeterli olması ve

(b) Programın ya da seçeneğinin adındaki alan vurgusunu yansıtmaması öncelikle göz önünde tutulmalıdır.

(6) Bir programın adı, programa özgü ölçütü bulunan bir ya da daha fazla programla ilişkili ise bu program ilgili tüm programların ölçütlerini de sağlamalıdır.

(7) TURAK ölçütleri arasında programa özgü ölçütü olmayan bir programın akreditasyon başvurusunda, program ölçütünün bulunmaması nedenine bağlı olarak TURAK tarafından verilecek karar doğrultusunda, değerlendirme programa özgü herhangi bir ölçüt kullanılmadan yapılabilir.

(8) Ölçütlerde kullanıldığı şekli ile, “-meli” ve “-malı” ekleri, programların akredite edilmeleri için asgari düzeyde sağlanması beklenen ve tanımı açık zorunlulukları göstermektedir.

(9) İfadelerdeki “beklenir” sözcüğü, değerlendirmeyi etkileyebilecek daha az kısıtlayıcı öneriler için kullanılmaktadır.

(10) İfadelerdeki “-bilir” eki, “serbestlik tanıma” anlamında kullanılmaktadır.

Program Değerlendirme Sürecinin Aşamaları

MADDE 10-(1)Program değerlendirmeleri, aşağıdaki aşamalar izlenerek gerçekleştirilir.

1.Takım Üyelerinin Belirlenmesi

TURAK tarafından başvuru yapılan her program için bu yönergenin 8.maddesine göre bir takım oluşturulur.

Takım üyelerinin görevleri TURAK tarafından tebliği sonrası, takım kendi içerisinde tanışma, çalışma takvimi belirleme, takım kurallarını oluşturma ve görev dağılımı yapmak üzere tanışma toplantısı düzenlenir.

2.Takım Üyelerinin Bireysel Çalışması

Öz değerlendirme raporu, kurumun akreditasyon için başvurduğu programları, bu programların yürütülmesinde uygulanan süreçleri ve ilgili tüm akademik ve idari birimleri belli bir formatta açıklayan ve değerlendirilen kuruma ait bir tanıtım belgesidir. Öz değerlendirme raporunun incelenmesi sırasında değerlendirme takımı üyelerince eksik görülen ya da yetersiz bulunan her türlü bilgi ve belge kurum ziyaretini beklemeden kurumdan istenir. Kurumlar, değerlendirilecek programlarının her birinden değerlendiriciler tarafından belirlenecek rastgele bir yöntemle seçilecek mezunların not dökümü belgelerini (transkript) ziyaret öncesi incelemeleri için değerlendirme takımına gönderir.

Her bir takım üyesi, tüm ölçütleri öncelikle bireysel olarak değerlendirir ve “*Bireysel Program Değerlendirici Raporunu* (BPDR)” hazırlar.

Değerlendiriciler, hazırladıkları “*Bireysel Program Değerlendirici Raporu*”nu takım tanışma toplantısında belirlenen takvime göre takım başkanına elektronik ortamda gönderir.

Takım başkanı, değerlendiricilerden gelen BPDR'lerin birleştirilmesi için bir veya bir kaç üyeyi görevlendirebilir.

"Bireysel Program Değerlendirici Raporlarının Birleştirilmesi" ile her bir ana ölçüt altında tüm değerlendiricilerin görüşlerini ve ortak bulgularını yansıtan "Takım Değerlendiricileri Raporu" oluşturulur. Bireysel bulguların birleştirilmesi sürecinde, değerlendiricilerden gelen bilgilerin kaybolmaması için azami dikkat gösterilir.

3. Takım Ön Uzlaşım ve Saha Ziyareti Hazırlık Toplantısı

Takım çalışma takviminde belirlenen ön uzlaşım ve saha ziyareti hazırlık toplantısında "Takım Değerlendiricileri Raporu" ilk taslağı üzerinden takım üyeleri arasında uzlaşım sağlanır.

Her bir ölçüt **ve madde için** birleştirilerek oluşturulan güçlü yönler, **gelişime açık alanlar, saha ziyaretinde sorulması gereken sorular ile görülmesi istenen yerler, belgeler ve/veya görüşülmek istenen kişiler üzerinde**, saha ziyaretinden önce bir toplantı (yüz yüze veya çevrimiçi) gerçekleştirilir. Bu konular, saha ziyaretine gidildiği ilk gün (genellikle Cumartesi veya Pazar) takım üyelerince yeniden gözden geçirilir ve netleştirilir.

4. Saha Ziyareti

Değerlendirme takımı, öz değerlendirme raporunu ve kurumdan istenen ek bilgi ve belgeleri incelemesinin yanı sıra, bir kurum ziyareti ve yerinde inceleme yapar. Kurum ziyaretinin değerlendirme takımı açısından üç amacı vardır:

(i) Öz değerlendirme raporunda yeterince açıklanamayacak faktörleri değerlendirmek. Örneğin, akademik ortam, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının motivasyonu, öğretim elemanlarının ve öğrencilerin sürekliliği ve kararlılığı, personel ve öğrencilerin niceliği ve niteliği, öz değerlendirme raporunda yazılı olarak belgelenmesi kolay olmayan diğer faktörler.

(ii) Kurumun güçlü **ve gelişime açık alanlarını** belirlemesine yardımcı olmak.

(iii) TURAK değerlendirme ölçütlerinin sağlandığının kanıtı olarak kurum tarafından hazırlanan belge ve bilgileri incelemek, fiziksel olanakları yerinde görmek.

Saha ziyareti esnasında yapılacak temel faaliyetler sırası ile Açılış Toplantısı, Görüşmelerin Yapılması, Geri Bildirim Raporunun hazırlanması, Takım Puan Tablosunun hazırlanması ve Çıkış Bildirimi şeklindedir.

Saha ziyareti sürecince elde edilen bulgulara bağlı olarak ana ölçütlere ilişkin "**güçlü yönler ve gelişime açık alan**" bulguları revize edilebilir.

Saha ziyareti sürecince hem "**güçlü yönler ve gelişime açık alan**" bulguları nihai hale getirilir hem de tüm ölçütlere ilişkin puanlama takım üyelerinin ortak görüşü ile "**Takım Puan Tablosu**"na kayıt edilir.

Değerlendirmede kullanılacak puanlar ve anlamları aşağıda belirtilmiştir.

(1) - Eksik: Bir ölçütün hiç karşılanmadığının bildirimidir. Program ölçütü uyum içinde değildir ve kurum tarafından bu ölçütün sağlanması için acil önlemler alınması gereklidir.

(2) - Yetersiz: Bir ölçütün çok az bir kısmı karşılanmış ve kurum tarafından bu ölçütün sağlanması ve düzeltilmesi için önlemler alınması gereklidir.

(3) - Kabul Edilebilir: Bir ölçütün kısmen karşılandığının bildirimidir. Eksiklerin düzeltilmesi ve ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için önlemler alınması gereklidir.

(4) - İyi: Bir ölçütün karşılandığı ve korunması gerektiğinin bildirimidir.

(5) - Çok İyi: Bir ölçütün çok iyi karşılandığının, uygulamaların bir kısmının diğer kurumlar tarafından örnek alındığının ve/veya alınabileceğinin bildirimidir.

"Takım Puan Tablosu"na tüm değerlendiricilerin bireysel puanları kayıt edilir. Her bir değerlendirici kendi puanını belirlemekte serbesttir. Ancak değerlendiriciler arasındaki puan farkı "2" den fazla olamaz. Takım üyelerinin birbirlerini ikna etmesi beklenir.

"Takım Puan Tablosu"nda bireysel puanlamalar yapıldıktan sonra her bir alt ölçüt için ortalama takım puanı otomatik olarak hesaplanır (0,5 ve sonrası bir üst puana taşınır).

Takımın akreditasyon kararı ortalama takım puanları üzerinden verilir.

5.Saha Ziyaret Sonrası Nihai Rapor Çalışması

Kapanış toplantısında; hazırlanan nihai rapor üzerinden genel bir değerlendirme yapılarak özet bulgular başvuru yapan program yöneticilerine sözlü bir şekilde ifade edilir.

Kurumun +7 (yedi) gün yanıtı vermesi durumunda, sonradan sunulan bilgi ve belgeler dikkate alınarak rapora son hali verilir. Sunulan yeni kanıtlar ile gerekli durumlarda "Takım Puan Tablosu" revize edilebilir.

Değerlendirme Takımı Tarafından Nihai Rapor Hazırlanması: Değerlendirme takımı kurum ziyaretini izleyen on (10) gün içinde, özdeğerlendirme raporunun içeriği, kurumdan talep edilen bilgi ve belgeler ve kurum ziyareti sırasında yapılan görüşmeler, görülen mekânlar, incelenen belgeler, edinilen bilgileri içeren bir taslak rapor hazırlar ve TURAK'a teslim eder.

Değerlendirme Sürecinin Ayrıntıları

MADDE 11- Bir programın ilk akreditasyonuna karar vermek ya da akredite olmuş bir programın **ara, gözetim veya genel** akreditasyon değerlendirmesini yapabilmek için ayrıntılı bir incelemeye gerek vardır. Bu tür bir inceleme, değerlendirme takımlarınca TURAK tarafından hazırlanan "*TURAK Değerlendirme Kılavuzu*"nda verilen esaslara göre yürütülür. Değerlendirme sürecinin bazı önemli ayrıntıları aşağıda verilmiştir.

(1) Akreditasyonun yenilenmesi için, her programın altı (6) yılı geçmeyen zaman aralıklarında ayrıntılı değerlendirmesi yapılmalıdır. "*Genel Değerlendirme*" olarak adlandırılan bu tür ayrıntılı değerlendirmeler, bir kurumun akredite olmuş tüm programları için TURAK tarafından olabildiğince eş zamanlı yürütülür. Bu eş zamanlama, hiç bir programın altı (6) yıldan uzun bir süre değerlendirilmemesine yol açmayacak şekilde düzenlenir.

(2) Eğer bir programa akreditasyon verilmezse ya da verilmiş olan akreditasyon yapılan bir değerlendirme sonucunda kaldırılırsa, kurum bu karara itiraz edebilir ve ayrıntıları TURAK İtiraz Yönergesinde verilen şekliyle hemen yeniden değerlendirme isteyebilir. Bu tür bir yeniden değerlendirme istemi TURAK tarafından yerinde görülürse, TURAK tarafından yapılacak yeniden değerlendirme ayrıntılı bir genel değerlendirme gibi olmalıdır.

(3) Bir önceki değerlendirmede bazı iyileştirmeye açık alanların (yetersiz ya da kabul edilebilir) saptanması, dönemsel genel değerlendirmeyi beklemeden bir ara değerlendirme yapılmasını gerektirir. Ara değerlendirmeler, yalnızca bir önceki genel değerlendirmede belirtilmiş iyileştirmeye açık alanlar (yetersiz ya da kabul edilebilir) ve kurumun bu yetersizlikleri giderme doğrultusunda aldığı önlemler ve gerçekleştirdikleri iyileştirmeler üzerinde odaklanır.

(4) Bir ara değerlendirme, bir önceki değerlendirmede belirtilmiş olan yetersizliklerin türüne bağlı olarak odaklanmış bir kurum ziyaretini içerir. Ancak bir ara değerlendirmede; ilgili kurum tarafından sağlanan bilgiler, belgeler ve/veya ziyaret sırasında edinilen bilgiler, belgeler, yapılan görüşmeler ve mekân ziyaretleri sırasında, değerlendirme ölçütleriyle ilgili bir önceki değerlendirmede belirtilmemiş **yeni iyileştirmeye açık alanlar belirlenirse**, bu yetersizlikler de değerlendirme raporunda ayrı bir bölüm altında yer alır, **ancak akreditasyon kararını etkilemez**.

(5) Değerlendirme takımının kurumu ziyaret tarihi, takım üyelerine ve kuruma uygun olacak şekilde takım başkanı ve kurumun yetkili yöneticisi (genellikle dekan/müdür ya da ilgili dekan/müdür yardımcısı) tarafından ortaklaşa kararlaştırılır.

(6) Ziyaret takımının ziyaret sırasındaki inceleme ve değerlendirme etkinlikleri, ziyaret takımının ek bilgi, ek belge, görüşme ve inceleme isteklerini de karşılayacak şekilde ziyaret öncesinde takım başkanı ve ziyaret edilen kurumun yetkili yöneticisi eşgüdümünde tüm ayrıntıları ile ortaklaşa planlanır. Program değerlendiricilerinin ziyaret planına yönelik isteklerinin ayrıntıları ilgili programın yöneticisi (genellikle bölüm başkanı ya da ilgili bölüm

başkan yardımcısı) ile değerlendirici arasında ortaklaşa planlanır, dekan ve takım başkanı bu konuda bilgilendirilir.

(7) Gözlemciler, değerlendirme takımlarına ancak takım başkanı ve kurumun izni ile katılabilir.

(8) Yönetim, öğrenci hizmetleri, kütüphane, bilgisayar ve enformatik alt yapısı, diğer bölüm ve fakülteler gibi akademik birimlerin desteği, vb. genel kurumsal işlevlere ilişkin konular, yalnızca değerlendirilen programlara verilen hizmetler açısından değerlendirmeye alınacaktır.

(9) Ziyaret bulgularının bildirimi.

(a) Değerlendirme takımı, kurum ziyaretinin son etkinliği olarak gerçeklere dayalı bulgularını, üniversitenin rektörüne ya da yerine gösterdiği kişiye ve kendisinin uygun göreceği kurum akademik personelinin oluştuğu gruba sözlü olarak sunar. Bu bildirim “Çıkış Bildirimi”, çıkış bildiriminin yapıldığı toplantı “Çıkış Görüşmesi” olarak adlandırılır.

(b) Çıkış bildirimi, programlara değerlendirmeye ilişkin **en olumsuz senaryoyu** yansıtmalıdır. Bu senaryodaki değerlendirmeler, kuruma verilecek kesin rapora dönüşme sürecinde çeşitli nedenlerle hafifletilebilir, ancak ağırlaştırılamaz. Temel ölçütler bazında güçlü yönler ile iyileştirmeye açık alanlar çıkış bildiriminde okunur.

(c) Ziyaret takımları, sözlü olarak sundukları iyileştirmeye açık alanları (yetersizlikleri) çıkış görüşmesinin bitiminde yazılı olarak kuruma verir.

(d) Kurum, değerlendirme takımının bıraktığı yazılı iyileştirmeye açık alanlara (yetersizlik açıklamalarına) ziyareti izleyen yedi (7) günlük süre içinde yanıt verebilir. Bu süre içinde kurumdan TURAK’a ve takım başkanına herhangi bir yanıt ulaşmaması, çıkış bildirimindeki tüm değerlendirmelerin kurumca kabul edildiği ve bu değerlendirmelere kurumca itiraz hakkından vazgeçildiği anlamına gelir. Kurum akreditasyon karar sürecini hızlandırmak için +7 günlük süreyi beklemeden sunulan bulgular üzerinde “*itirazının olmadığı*” bilgisini yazılı olarak dilerse TURAK’a iletebilir.

(e) Kurum tarafından verilecek +7 gün yanıtının öncelikli amacı, çıkış bildiriminde sunulan takım değerlendirmesinin dayandırıldığı bilgi ve izlenimlerdeki “*maddi hataları*” düzeltmektir. Ancak, kurum 7-gün yanıtında değerlendirme takımınca değerlendirme raporunun hazırlığında göz önünde bulundurulmak üzere ek bilgi de sunabilir. Çıkış bildirimlerine kurumlardan yanıt verildiği durumlarda, TURAK her ne kadar esnek bir yaklaşım içinde olursa da, genellikle akreditasyon kararlarını değerlendiren programların ziyaret sırasındaki durumuna dayandıracaktır. Ancak, ziyaret sırasında saptanan iyileştirmeye açık alanlar (yetersizlikler), gerekli düzeltme ya da değişikliklerin ziyaret sonrası 7-gün içinde kararlaştırılmış ve uygulanmaya başlanmış olmaları ve yetkili yöneticilerce imzalanmış resmi belgeler ile kanıtlanmış olması durumunda düzeltilmiş sayılırlar. Bir sorunu düzeltmeye yönelik bazı girişimlerde bulunulmuş ve bazı önlemler alınmaya başlanmış olmasına rağmen, bu önlemlerin etkilerinin tam olarak sonuç vermeye başlamadığı ya da yalnızca bazı iyi niyet işaretlerinin görüldüğü durumlarda, düzeltici önlemlerin (örneğin: yeni bir öğretim üyesinin işe alınması işlemlerinin başlatılması, yeni bir ders etkinliğinin eklenmesi, ek mali kaynak ya da teçhizat planlanması) etkileri, TURAK tarafından bir sonraki planlanmış ziyaret sırasında dikkate alınır.

(f) Her kurum ziyareti sonrasında, ziyaret takımı temel bulgularını ve akreditasyon önerilerini içeren bir taslak değerlendirme raporu hazırlar. Bu taslağın değerlendirilen programları yürüten fakülte/yüksekokul geneli için ayrı bir bölüm, her program için de ayrı birer bölüm içermesi beklenir. Ziyaret edilen kurumdan çıkış bildirimine yanıt verilmesi durumunda, taslak rapor, kurumun 7-gün yanıtlarını ve bu yanıtlara ilişkin takım değerlendirmelerini de içerecek şekilde hazırlanır. Hazırlanan taslak rapor, takım başkanı tarafından TURAK Başkanına basılı ve/veya elektronik olarak teslim edilir. Tutarlılık ve yazım kontrolleri yapılan raporlar TURAK değerlendirme takvimine göre TURAK üyelerinin onayına sunulur. **Onaylanan raporlar, kurumlara basılı ve/veya elektronik olarak verilecek kesin raporlardır.**

(g) Kuruma verilen geri bildirim raporu genellikle aşağıdaki türden ifadeleri içerir:

(i) *Güçlü yanların bildirimi*

– Örnek: Programın yürütüldüğü bölümdeki öğretim üyesi kadrosunun uzmanlık dağılımının, programın tüm alanlarını dengeli ve nitelikli bir şekilde fazlasıyla kapsamaması.

– Örnek: Birincil görevi bu program olan beş tam zamanlı en az bir turizm derecesine sahip öğretim **elemanının olması**.

(ii) *Gelişime açık alanların bildirimi*

– Örnek: Çift ana dal ve yan dal konusunda uygulamaların **yetersiz olması**.

– Örnek: Atama ve yükseltme kriterlerinin adil bir şekilde **uygulanmaması**.

Tutarlılık ve Yazım Kontrolleri

MADDE 12-(1)Tutarlılık ve yazım kontrollerine ilişkin usul ve esaslar, TURAK Tutarlılık Yönergesi ile belirlenmiştir.

Akreditasyon Kararları

MADDE 13-(1) Akreditasyon kararlarında son söz TURAK'a aittir. Bu karar, ziyaret takımı tarafından TURAK'a yapılan önerilere dayanılarak TURAK tarafından alınır.

(2) TURAK, programları niteliklerine göre sıralamaz. Programlar ya akredite edilir ya da edilmez. Akreditasyon kararları yalnızca bir sonraki değerlendirmenin türünü belirtir.

(3) Bir programın akreditasyonu, bir (1) ile altı (6) yıl arasında belirli bir süre için yapılır. Verilen bir akreditasyon kararı, Madde 16'da verilen koşullar oluşursa değerlendirme süresi içinde gözden geçirilebilir.

(4)TURAK değerlendirilen programlar için aşağıdaki kararlardan birini alır.

(a) Tam Akreditasyon: Bir programa, TURAK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların tümünü karşıladığı durumda, altı (6) yıllık tam akreditasyon verilir. Bu tür bir akreditasyon, programla ilgili hiç bir ölçütte **“1:Eksik” ve “2:Yetersiz”** puan değerlendirmesi yapılmadığı anlamına gelir.

Tam Akreditasyon kararı; 4. yılda, tüm ölçütleri kapsayan ziyarete dayalı gözetim değerlendirmesi yapılması koşulu ile **6 (altı) yıl** geçerlidir. Kurum, 3. yılın sonuna kadar tüm ölçütleri kapsayan bir “Gözetim Değerlendirmesi Raporu” hazırlar ve TURAK’a sunar. Bu rapor; 3 yıl önce hazırlanan özdeğerlendirme raporu üzerinden devam edilerek hazırlanır. Önceki rapor siyah renkte bırakılır, ancak aradan geçen **3 yıl** içinde yapılan iyileştirmeler, **madde bazında kırmızı** olarak yazılır. Bu raporda sadece “kabul edilebilir” bulunan ölçütler değil, “iyi” ve “çok iyi” değerlendirmesi yapılan ölçütleri geliştirmek ve korumak için neler yapıldığı da açıklanmalıdır. Böylece hangi maddelerde ne tür bir iyileştirme yapıldığı daha iyi izlenmiş olur. Gözetim değerlendirmesi için TURAK’a başvuru, akreditasyonun 4. yılının Ocak ayı (37.ay) sonuna kadar yapılır; o yıl için geçerli olan gözetim değerlendirmesi ücreti 4.yıl içinde en geç 1 Mart tarihine kadar ödenir. Gözetim değerlendirmesi için saha ziyareti akreditasyonun 4. yılının Nisan-Mayıs aylarında gerçekleştirilir. **Gözetim değerlendirmesinde takım, 1 başkan ve 1** değerlendiriciden oluşur.

Tam akreditasyonun kesintisiz devamı için akreditasyonun **6. (altıncı)** yılı, Ocak ayı sonuna kadar yeniden akreditasyon başvurusu yapılmalıdır. Genel değerlendirmede takım, 1 başkan, en az 2 değerlendirici ve 1 öğrenci değerlendiriciden oluşur.

Tam Akreditasyon	YIL					
	1	+2	3	4	5	6
Ay	+12	+24	+36	+48	+60	+72
Eylem			36.ay (Aralık) Gözetim Değerlendirmesi	37.ayda (Ocak) gözetim değerlendirmesi başvurusu yapılır.		61.ay (Ocak) Genel değerlendirme

*Yükseköğretim Turizm Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi;
Sürüm 7; Kabul Tarihi: 27.12.2024*

			Raporu TURAK'a sunulur.	Ödeme en geç 1 Mart (39.ay). 40 ve 41.aylarda (Nisan-Mayıs) gözetim ziyareti gerçekleşir.		başvurusu yapılır
--	--	--	-------------------------	---	--	-------------------

(b) Koşullu Akreditasyon: Bir programın genel değerlendirmesinde herhangi bir ölçütte **"1: Eksik"** değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın, bir veya daha fazla ölçütte en az **"2: Yetersiz"** değerlendirmesi yapılmışsa, akreditasyon yalnızca iki (2) yıl için verilir.

Fakülte/yüksekokul akreditasyonun 2. (ikinci) yılında, TURAK tarafından belirlenen takvime göre yeniden akreditasyon başvurusunda bulunabilir. Bir programa birbirini takip eden iki dönemden fazla koşullu akreditasyon verilemez.

İki (2) yıl süreli koşullu akreditasyon verilen programların akreditasyon geçerlik süresinin son yılı (ikinci yıl) içinde ziyarete dayalı ara değerlendirme yapılır. Ara değerlendirmede takım, 1 başkan, en az 1 değerlendirici ve 1 öğrenci değerlendiriciden oluşur. Ara değerlendirme, genel değerlendirme sırasında **"2: Yetersiz"** ve **"3: Kabul Edilebilir"** değerlendirmesi yapılmış ölçütlere odaklı olarak gerçekleştirilir. Eğer bu ölçütlerde ara değerlendirme sırasında herhangi bir iyileşme tespit edilemez ise programın akreditasyonu uzatılmaz. Bu karar itiraza açıktır.

Diğer taraftan, ziyarete (sanal ziyaret dahil) dayalı ara değerlendirmede **"3: Kabul Edilebilir"** ve üstünde puanlama söz konusu olduğu durumda "Akreditasyon Süresi 3 Yıl" daha uzatılır.

Koşullu akreditasyonun başladığı yıldan itibaren 2.yılın Ocak ayı (13. ay) sonuna kadar ara değerlendirme için başvuru yapılmalıdır.

Koşullu Akreditasyon	YIL				
	1	2	3	4	5
Ay	+12	+24	+36	+48	+60
Eylem		13. ay (Ocak) Ara değerlendirme başvurusu yapılır. Ödeme en geç 31 Mart. ÖDR en geç 1 Temmuz'da, ön inceleme sonrası ÖDR en geç 1 Eylül'de TURAK'a gönderilir.			

(c) Akreditasyon Adaylığı: Bir programın genel değerlendirmesinde herhangi bir ölçütte **"1: Eksik"** değerlendirmesi yapılmamış olmasına karşın, eğer ölçütlerin **hiçbirinde "(4)" ve "(5)"** puanlaması yapılmamış ise ve eksiklerin bir yıl içinde tamamlanabileceği öngörüldüğü durumda, bir (1) yıllık "Akreditasyon Adaylığı" statüsü verilir. Bir programa birbirini takip eden iki dönemden fazla akreditasyon adaylığı verilemez. Ara değerlendirmede takım, 1 başkan, en az 1 değerlendirici ve 1 öğrenci değerlendiriciden oluşur.

Bir sonraki yıl ziyarete dayalı değerlendirme sonrasında eğer **"2"** puan alan ölçütler **"3"** ve üstüne dönerse "Akreditasyon Süresi 3 Yıl" daha uzatılır. Ölçütlerden bir kısmında **"2"** puan almaya halen devam ederse **"Koşullu Akreditasyon"** kararı verilir.

Akreditasyonun adaylığının başladığı yılın **Ocak ayı** (1.yıl, 1.ay) sonuna kadar ara değerlendirme için başvuru yapılmalıdır.

Akreditasyon Adaylığı	Hazırlık yılı	YIL
		1
Ay	-12	+12
Eylem		1. ay - Ocak'ta ara değerlendirme başvurusu yapılır. Ödeme en geç 31 Mart. ÖDR en geç 1 Temmuz'da, ön inceleme sonrası ÖDR en geç 1 Eylül'de TURAK'a gönderilir.

(d) Yeniden Başvuru: Akreditasyon yeniden başvurusu kararı, ilk kez değerlendirilen bir programın değerlendirilmesinde, TURAK ölçütlerinde belirtilen asgari koşulların sağlanmadığı anlamına gelir. Başka bir anlatımla herhangi bir ölçütte **"1: Eksik"** değerlendirmesinin yapıldığını ifade eder.

*Yükseköğretim Turizm Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi;
Sürüm 7; Kabul Tarihi: 27.12.2024*

TURAK akreditasyon konusundaki kararını, takım başkanının hazırladığı “Program Değerlendirici Raporu” ile birlikte ilgili dekanlığa/müdürlüğe iletir. Akreditasyonun verilmediği durumda; izleyen yılın **Ocak** ayı sonuna kadar genel değerlendirme için yeniden başvuru yapılabilir. Genel değerlendirmede takım, 1 başkan, en az 2 değerlendirici ve 1 öğrenci değerlendiriciden oluşur.

Akreditasyon Kararları ve Takvimi Özet Tablosu

Akreditasyon Kararı	Tam Akreditasyon	Koşullu Akreditasyon	Akreditasyon Adaylığı
Akreditasyonun Toplam Süresi	3+3 = 6 yıl	2 yıl	1 Yıl
Akreditasyon Kararı İçin Asgari Koşullar	Tüm ölçütler için puanlama en az 3, 4 veya 5 olabilir.	İlk genel değerlendirmede; herhangi bir ölçütte "1" olmaması, ölçütlerde "3","4" ve "5"ın yanı sıra "2" de olması	İlk genel değerlendirmede; herhangi bir ölçütte "1" olmaması, ölçütlerin tamamının "2" ve "3" olması
Verilecek ara raporlar	3. yılın sonunda tüm ölçütleri kapsayan gözetim özdeğerlendirmesi raporu (GÖDR) sunulur	Yok	Yok
Gözetim/Ara Değerlendirme başvurusu	4.yıl; en geç 31 Ocak	2.yıl; en geç 31 Ocak	1.yıl; en geç 31 Ocak
Ücret ödeme	4.yıl-en geç 1 Mart	2.yıl; en geç 31 Mart	1.yıl; en geç 31 Mart
ÖDR'nin gönderilmesi gereken tarih	Yok	2.yıl, En geç 1 Temmuz (19.ay)	1.Yıl, en geç 1 Temmuz (7.ay)
Ön inceleme değerlendiricisinin belirlenmesi	Yok	2.yıl, en geç 1 Temmuz (19.ay)	1.yıl, en geç 1 Temmuz (7.ay)
Kuruma ön inceleme sonucunun bildirilmesi	Yok	2.yıl, en geç 1 Ağustos (20.ay)	1.yıl, en geç 1 Ağustos (8.ay)
Ön inceleme sonrası ÖDR'nin gönderilmesi	Yok	2.yıl, en geç 1 Eylül (21.ay)	1.yıl, en geç 1 Eylül (9.ay)
Gözetim/Ara Değerlendirme takımı	1 takım başkanı, 1 değerlendirici,	1 takım başkanı, 1 değerlendirici, 1 öğrenci değerlendirici	1 takım başkanı, 1 değerlendirici, 1 öğrenci değerlendirici
Sanal ve/veya Saha Ziyareti	4.yıl; Nisan-Mayıs	2.yıl; Ekim-Kasım	1.yıl; Ekim-Kasım
Tutarlılık çalışması	4.yıl; Mayıs	2.yıl; Aralık	1.yıl; Aralık
TURAK Kararı/Raporu	4.yıl; Haziran	2.yıl; Aralık	1.yıl; Aralık
Karar kriteri	Yapılan iyileştirmeler ve geliştirmeler	"2" puan alan ölçütlerin, "3" ve üstüne dönüp dönmediği kontrol edilir.	"2" ve "3" puan alan ölçütlerin, bir üste dönüp dönmediği kontrol edilir.
İzleyen Akreditasyon Kararı	Yok	a)"2" puan alan ölçütler, "3" ve üstüne dönmez ise, son 1 kez daha 2 yıl için "Koşullu Akreditasyon", b))"2" puan alan ölçütler, "3" ve üstüne	a)"2" ve "3" puan alan ölçütler, halen "2" ve "3" olmaya devam ediyorsa, son 1 kez daha 1 yıl için "Akreditasyon Adaylığı",

*Yükseköğretim Turizm Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Uygulama Esasları Yönergesi;
Sürüm 7; Kabul Tarihi: 27.12.2024*

		döner ise, 3 yıl için "Tam Akreditasyon",	b)"2" ve "3" puan alan ölçütler; "4" ve "5"e dönüşmekle birlikte, halen "2" alan ölçüt var ise 2 yıl için "Koşullu Akreditasyon", c)"2" ve "3" puan alan ölçütlerin tamamı, "3", "4" ve "5"e dönüşmüş ve hiç "2" alan ölçüt yok ise 3 yıl için "Tam Akreditasyon"
Bir sonraki Akreditasyon Süreci	6.yılın Ocak ayında genel değerlendirme için başvuru yapılır.	a)2.kez koşullu akreditasyon ise 37.ayda (2.dönem, 2.yıl, Ocak ayı) ara değerlendirme için başvuru yapılır. b)Tam akreditasyon ise 49.ayda (2.dönem, 3.yıl, Ocak ayı) genel değerlendirme için başvuru yapılır.	a)2.kez akreditasyon adaylığı ise 13.ayda (2.dönem, 1.yıl, Ocak ayı) ara değerlendirme için başvuru yapılır. b)Koşullu akreditasyon ise 25.ayda (2.dönem, 2.yıl, Ocak ayı) ara değerlendirme için başvuru yapılır c)Tam akreditasyon ise 37.ayda (2.dönem, 3.yıl, Ocak ayı) genel değerlendirme için başvuru yapılır.
Sonraki akreditasyonda izlenecek süreç	Standart genel değerlendirme süreci	a)Koşullu akreditasyon ise, yeniden koşullu akreditasyon süreci b)Tam akreditasyon ise standart genel değerlendirme süreci	a)Akreditasyon adaylığı süreci tekrar eder. b)Koşullu akreditasyon ise, yeniden koşullu akreditasyon süreci c)Tam akreditasyon ise standart genel değerlendirme süreci

(5) Verilmiş olan akreditasyon süresi içinde TURAK bir programın artık ölçütleri sağlamadığına dair bazı bilgiler edinirse, bu bilgiler hemen kuruma bildirilir ve TURAK'a otuz (30) gün içinde bir yanıt verilmesi istenir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse ya da gelen yanıt TURAK tarafından uygun bulunmazsa, TURAK gerekçeli iptal işlemlerini başlatabilir. Bu işlemler, gerekçeli iptalin uygulama nedenlerinin kuruma bildirilmesi ile başlar. Gerçek verileri belirlemek için bir kurum ziyareti düzenlenebilir. İptal nedenlerini gösteren bir belge hazırlanır, incelemesi ve otuz (30) gün içinde yanıtlaması için kuruma iletilir. Eğer kurumdan bir yanıt gelmezse ya da gelen yanıt TURAK tarafından uygun bulunmazsa, akreditasyon iptal edilir. Bu karar, gerekçelerinin açıklaması ile birlikte kuruma hemen bildirilir. Bu iptal itiraza açıktır.

(6)Bazen, kurumlar bir programı kapatabilirler. Aşağıdaki işlemlerin yapılması koşuluyla TURAK kurumlar ile ortak çalışarak böyle bir programın akreditasyonunun kapatılma tarihine kadar geçerli olmasını sağlar:

(a) Verilmiş olan bir akreditasyon süresi içinde kurumlar tarafından kapatılan bir programın akreditasyonu, kurumca verilecek bir raporun TURAK tarafından kabul edilmesi koşulu ile kapatılma kararının bildiriminden kapatılma tarihine kadar geçerli sayılır.

(b) Mevcut akreditasyon süresinin bitimini üç (3) yıldan fazla geçmeyen bir tarihte kapatılacak bir programın akreditasyonu, kurumca verilecek bir rapora dayanarak TURAK tarafından verilecek "Sonlandırma" kararı ile kapatılma tarihine kadar bir (1), iki (2) ya da en fazla üç (3) yıl uzatılabilir. Gerekli durumlarda TURAK, bu kararı alabilmek için genellikle bir (1)

gün süren ve yalnızca bir takım başkanı ve bir değerlendirici tarafından yapılacak kısa bir kurum ziyareti talep edebilir.

(c)TURAK, akreditasyon verilmiş programlar listesinde, kapatılacak programlardan “Sonlandırma” kararı alınanlar için kapatılma tarihine ilişkin bir not koyar.

(7)TURAK, uygun görülen programları akredite eder, **akreditasyon kararlarını ve raporlarını ilgili kuruma bildirir**, akreditasyon verilmiş programların listesini yıllık olarak hazırlar, arşivler ve topluma duyurur. Bu şekilde listelenmiş programların akreditasyon statüleri bu programlardan bir önceki yıl mezun olanlar için de geçerlidir.

(8)TURAK tarafından değerlendirilen programlar için hazırlanan değerlendirme raporları yasal bir zorunluluk hariç, ilgili kurum dışında kimse ile paylaşılmaz.

Akreditasyon Kararlarının Topluma Duyurulması

MADDE 14-(1)TURAK tarafından akreditasyon verilmiş olan programların güncel listesi, TURAK internet sitesinde yayınlanır. Bu listede akreditasyon alan programların adları, verilen akreditasyonun süresi belirtilir.

(2) TURAK internet sitesinde yayınlanacak akreditasyon verilmiş programların listesi için kullanılacak format ve açıklanacak bilgilerin ayrıntıları TURAK tarafından belirlenir.

İtirazlar

MADDE 15-(1) YTP'ları tarafından yapılacak itirazlara ilişkin usul ve esaslar, TURAK İtiraz Yönergesi ile belirlenmiştir.

Değerlendirme Dönemi İçindeki Değişiklikler

MADDE 16-(1)TURAK tarafından akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek

- (a) Program Adı
- (b) Öğretim Kadrosu
- (c) Eğitim Amaçları
- (d) Eğitim Programı İçeriği
- (e) Öğrenciler
- (f) Yönetim
- (g) Kurum Altyapısı
- (h) Kurumun Programa Verdiği Önem
- (i) Kurumun Mali Durumu

vb. değişikliklerin TURAK’a bildirilmesi kurum yetkilisinin sorumluluğudur.

(2) Akredite edilmiş bir programda gerçekleşen ve programın akreditasyon statüsünü etkileyebilecek önemli değişikliklerin kurumca ya da üçüncü bir tarafça TURAK’a bildirilmesi üzerine bir değerlendirme süreci başlatılır. Bu değerlendirme sürecinde atılacak ilk adım, kurumun öne sürülenlere ya da kararlara yanıt verecek şekilde TURAK’a bilgi vermesidir.

(3) Kurum tarafından sağlanan bilgilerin çok ayrıntılı olması gerekmez. Ancak, değişikliğin akredite edilmiş programa etkisinin değerlendirilebilmesi için yeterli ayrıntıyı içermelidir.

(4)TURAK, kurum tarafından verilen bilgileri değerlendirerek halen geçerli olan akreditasyon kararında değişiklik gerekip gerekmediğine karar verir. Bu karar, değişiklikten etkilenen programın ilgili değerlendirme ölçütlerini sağlamayı sürdürüp sürdürmediğinin kesinlik derecesine bağlıdır.

(5) Akredite olmuş bir programdaki önemli değişiklik bildiriminin TURAK’a ulaşmasından sonra, TURAK başkanı kurum tarafından sağlanan bilgilerin kopyalarını iki TURAK üyesine gönderir.

(6)TURAK'ın bu iki üyesinden kendilerine sağlanan bilgileri değerlendirmeleri ve önerilerini otuz (30) gün içinde TURAK'a bildirmeleri istenir. Bu üyeler, TURAK Sekreterliği aracılığı ile ek bilgi isteyebilirler. Yapılacak öneri ya değişiklikten etkilenen programın akreditasyonunun içinde bulunulan değerlendirme dönemi sonuna kadar uzatılması ya da değiştirilen programın akreditasyon statüsünü belirlemek amacıyla kurumdan bir yeniden ziyaret isteminde bulunmasının istenmesi şeklinde olabilir.

(7)TURAK yapılan öneriyi değerlendirir ve kesin bir kararı zaman geçirmeden alır.

(8) Bu kesin karar, kuruma TUADER tarafından hemen bildirilir.

(9) Yeniden ziyaret yapılmasının bir kurum tarafından reddedilmesi, söz konusu olan programın akreditasyonunun iptal nedenidir.

(10) Akredite olmuş programları bulunan kurumlarda programların kapatılması ve programların öğretim kadrosunda, altyapısında, organizasyonunda, kayıtlı öğrencilerinde ve diğer ilgili etmenlerinde olabilecek önemli değişiklikler hakkında TURAK sürekli bilgilendirilmelidir. Eğer akredite edilmiş bir program kapatılırsa ve Madde 13'teki süreç izlenmezse, bu programın TURAK akreditasyonu kendiliğinden sona ermiş olur.

Yönergede Değişiklik

MADDE 17-(1)Bu yönerge üzerindeki değişiklik önerileri, TURAK üyeleri ya da TURAK tarafından görevlendirilecek "*Mevzuat Geliştirme ve Güncelleme Komitesi*" ve "*Sürekli gelişim Komitesi*" tarafından sunulabilir.

(2)Değişiklik önerilerinin yürürlüğe girişi, aksine özel bir durum yoksa sunum yılından bir sonraki yıldaki değerlendirme dönemidir.

(3)TURAK tarafından hazırlanan öneriler, TUADER Yönetim Kurulu'nun ilk toplantısının gündemine alınır ve karara bağlanır.

Yürürlük

MADDE 18-(1)Bu yönerge, TUADER Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

(2)Bu yönerge hükümlerini, TURAK Başkanı yürütür.

(3)Kabul tarihi: 27.12.2024

(4) Sürüm no: 5